

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи

професор В. Д. Марковський

“ _____ ” _____ 2020 року

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИЧНА»

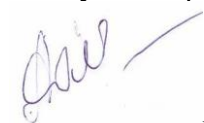
Навчальний рік 2020 - 2021

галузь знань	<u>01 «Освіта/Педагогіка»</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>011 «Освітні, педагогічні науки»</u> (шифр і назва спеціальності)
курс	перший

Силабус навчальної дисципліни
затверджено на засіданні кафедри
української мови, основ психології та
педагогіки

Протокол від
“31” серпня 2020 року № 14

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Фоміна Л.В.
(прізвище та ініціали)

“31” серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем загальної та передфахової підготовки

Протокол від
“ _____ ” _____ 2020 року № _____

Голова методичною комісією ХНМУ з
проблем гуманітарної та соціально-
економічної підготовки

_____ проф. Вовк О. Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2020 року

1. Дані про викладача, що викладає дисципліну

Прізвище, ім'я по батькові викладача	кандидат педагогічних наук Наливайко Наталія Анатоліївна
Контактний тел.	+38 (096) 700-06-61
E-mail:	n.a.nalyvaiko@gmail.com
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Вівторок 09.00-15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки Четвер 13.00-17.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки
Онлайн консультації	Середа 9.00-15.00

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Педагогічна практика» складено відповідно до тимчасового Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) фахівців другого (магістерського) рівня, галузі знань 01 – «Освіта / педагогіка», спеціальності – 011 «Освітні, педагогічні науки».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Сучасна система вищої освіти характеризується наявністю різних форм навчання (денної, заочної, дистанційної), а також до навчального процесу інноваційних методів і технологій. Педагогічна практика у вищих закладах є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів, важливим етапом їхнього професійного зростання, відповідно до настанов сучасної парадигми розвитку суспільства. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь студентів, що зумовлює оволодіння ними складниками професійної компетентності. Назване зумовлює актуальність введення педагогічної практики до системи підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчального процесу вищої освіти.

Предметом вивчення курсу є проходження педагогічної практики на базі ЗВО.

Міждисциплінарні зв'язки. Педагогічна практика має зв'язки з такими дисциплінами, як «Педагогічна майстерність викладача вищої школи», «Педагогічна та професійна психологія», «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні», «Планування та організація навчально-виховного процесу», «Світовий досвід та тенденції розвитку університетської освіти», «Дидактичні системи у вищій школі».

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння теорії організації навчального процесу, основ педагогічної майстерності викладача, особливостей укладання та оформлення навчально-методичної та звітної документації.

Постреквізити. Компетентності, набуті під час проходження педагогічної практики, забезпечують встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою і застосовуються під час виконання своїх професійних обов'язків: підготовки та проведення навчальних занять різного типу з використанням інноваційних методів і засобів навчання, розроблення навчально-методичної документації.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: формування високого рівня володіння мистецтвом спілкування, уміння говорити, слухати, пояснювати, переконувати, вчити; уміння співпрацювати з родинами пацієнтів та безпосередньо з хворими, кваліфіковано надавати послуги з лабораторної діагностики пацієнтам, здійснювати наукову та педагогічну роботу зі

спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування фахівця, здатного співпрацювати з родинами пацієнтів та безпосередньо з хворими, кваліфіковано надавати послуги з лабораторної діагностики пацієнтам, здійснювати наукову та педагогічну роботу зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

–інтегральна:

Здатність вирішувати типові та складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів психологічних, соціальних та педагогічних наук.

загальні:

Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько-свідомо; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим; знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

–спеціальні (фахові, предметні):

Здатність застосовувати знання у вирішенні складних психологічних ситуацій; здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих документів України, які регламентують соціальну діяльність; здатність використовувати у професійній діяльності знання психологічної науки.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей»:

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність вирішувати типові та складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів психологічних, соціальних та педагогічних наук.					
Загальні компетентності					
1	Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько-свідомо	Свої соціальні та громадянські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Нести відповідати за свою громадянську позицію та діяльність

2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Методи реалізації знань у вирішенні практичних питань	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності	Нести відповідальність за своєчасність прийнятих рішень
3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим	Знати сучасні тенденції розвитку освіти та аналізувати їх	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професії	Розуміння структури та особливості професійної діяльності	Здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток з високим рівнем автономності
Спеціальні (фахові, предметні)					
1	Здатність застосовувати знання у вирішенні складних психологічних ситуацій	Сутність психологічного процесу; особливості форм, методів і засобів організації соціально-психологічної допомоги	Використовувати на практиці фахові знання для рішення складних психологічних ситуацій; створювати емоційно-позитивний клімат при виконанні професійних завдань	Встановлювати доцільні відносини між суб'єктами професійно-педагогічної діяльності	Нести відповідальність за грамотність та своєчасність у прийнятті рішень щодо планування та організації соціально-психологічної допомоги

2	Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих документів України, які регламентують соціальну діяльність	Сутність особливості соціальної діяльності; специфіку планування організації навчально-виховного процесу вищому навчальному закладі; особливості форм, методів засобів організації соціальної роботи.	Володіти уміньми навичками: організації планування соціальної роботи; застосовувати різноманітні форми, методи та засоби організації соціальної роботи; володіти вміннями навичками соціальної роботи	Фахово застосовувати законодавчі та нормативні документи. Використовувати основні положення педагогічного менеджменту у роботі вищих навчальних закладів	Нести відповідальність за якісну розробку планів соціальної роботи, програм різного рівня та методичної документації, що супроводжує процес соціальної роботи
3	Здатність використовувати у професійній діяльності знання психологічної науки	Основні категорії та поняття соціальної психології; психологічні особливості соціальної роботи; психологічні особливості осіб різного віку; сутність та особливості професійного спілкування	Користуватись методами психологічної діагностики та прогнозування; враховувати психологічні особливості людини в процесі соціальної роботи, моральні якості особистості, розвиток їх творчих сил і здібностей; застосовувати психологічні знання в процесі професійного спілкування.	Формувати психологічну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за якісне здійснення соціальної роботи

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

1. Знати і застосовувати мовні знання для ефективного спілкування з проблем педагогіки вищої школи.

2. Вміння використання в освітній діяльності сучасних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання студентами та підвищенню якості освітньої діяльності в цілому.

3. Застосовувати ефективні форми організації освітнього процесу на різних етапах його реалізації.

4. Розуміти місце дисципліни в системі підготовки фахівця та її взаємозв'язки з іншими галузями знань і навчальними дисциплінами.

5. Вміння планувати, організовувати та проводити навчальну і навчально-методичну роботу відповідно до освітніх стандартів вищої школи; розробляти документацію щодо забезпечення освітньої діяльності з навчальної дисципліни у закладі вищої освіти; ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо планування, організації та ведення освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

6. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання.

7. Знати і розуміти специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

8. Продемонструвати фундаментальні знання в галузі педагогіки.

9. Знати, розуміти та використовувати стратегії подолання та попередження конфліктних ситуацій.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 години, 5 кредитів ЄКТС.

Розділ дисципліни 1. Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням бази практики

Тема 1. Установча конференція. Розподіл студентів за кафедрами, інструктаж щодо заповнення документації, визначення терміну проходження практики.

Тема 2. Ознайомлення з документальною базою кафедри та її організаційної структури, а також з визначеними завданнями. Укладання плану роботи.

Тема 3. Укладання власної робочої програми дисципліни під керівництвом кафедри.

Тема 4. Ознайомлення із структурою лекційного заняття. Вивчення структури конспекту лекції. Підготовка плану лекції.

Тема 5. Ознайомлення із структурою семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Вивчення структури плану-конспекту заняття. Підготовка плану проведення семінарського (практичного, лабораторного) заняття.

Тема 6. Ознайомлення із структурою підсумкового заняття. Укладання переліку питань, винесених на підсумковий контроль.

Тема 7. Ознайомлення з документацією викладача ЗВО.

Розділ дисципліни 2. Ознайомлення з організацією навчального процесу бази практики

Тема 8. Відвідування лекційних занять керівника практики та написання відгуку.

Тема 9. Відвідування семінарських (практичних, лабораторних) занять керівника практики та написання відгуку.

Тема 10. Підготовка тексту лекції у співпраці з керівником практики. Проведення пробного лекційного заняття.

Тема 11. Підготовка тексту семінарського (практичного, лабораторного) заняття у співпраці з керівником практики. Проведення пробного заняття.

Тема 12. Участь у проведенні підсумкового заняття.

Тема 13. Участь у заповненні документації викладача ЗВО.

Тема 14. Підготовка звітної документації про проходження практики.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Напрямок підготовки <u>01 «Освіта / педагогіка»</u>	Нормативна	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: 011 <u>«Освітні педагогічні науки»</u>	Рік підготовки:	
		1-й	
		Семестр	
		1-й	2-й
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 148	Освітньо-кваліфікаційний рівень - магістр	Лекції	
		2 год.	-
		Практичні, семінарські	
		-	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		73 год.	75 год.
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю:			
-			

3. Структура навчальної дисципліни

Назви видів роботи	Кількість годин					
	Форма навчання (денна або вечірня)					
	усього	У тому числі				
лек		пр	лаб	інд	срс	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням бази практики						
Тема 1. Установча конференція. Розподіл студентів за кафедрами, інструктаж щодо заповнення документації, визначення терміну проходження практики	12	2				10
Тема 2. Ознайомлення з документальною базою кафедри та її організаційної структури, а також з визначеними завданнями. Укладання плану роботи	10					10
Тема 3. Укладання власної робочої програми дисципліни під керівництвом кафедри	13					13
Тема 4. Ознайомлення із структурою лекційного заняття. Вивчення структури конспекту лекції. Підготовка плану лекції	10					10
Тема 5. Ознайомлення із структурою семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Вивчення структури плану-конспекту заняття. Підготовка плану проведення семінарського (практичного, лабораторного) заняття	10					10
Тема 6. Ознайомлення із структурою підсумкового заняття. Укладання переліку питань, винесених на підсумковий контроль	10					10
Тема 7. Ознайомлення з документацією викладача ЗВО	10					10
Усього за розділ 1:	75	2				73
Розділ дисципліни 2. Ознайомлення з організацією навчального процесу бази практики						
Тема 8. Відвідування лекційних	8					8

занять керівника практики та написання відгуку					
Тема 9. Відвідування семінарських (практичних, лабораторних) занять керівника практики та написання відгуку	8				8
Тема 10. Підготовка тексту лекції у співпраці з керівником практики. Проведення пробного лекційного заняття	12				12
Тема 11. Підготовка тексту семінарського (практичного, лабораторного) заняття у співпраці з керівником практики. Проведення пробного заняття	12				12
Тема 12. Участь у проведенні підсумкового заняття	15				15
Тема 13. Участь у заповненні документації викладача ЗВО	10				10
Тема 14. Підготовка звітної документації про проходження практики	10				10
Усього за розділ 2:	75				75
Усього:	150	2			148

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Установча конференція. Розподіл студентів за кафедрами, інструктаж щодо заповнення документації, визначення терміну проходження практики.	2
Усього годин лекцій		2

5. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

6. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва видів роботи	Кількість годин
1.	Установча конференція. Розподіл студентів за кафедрами, інструктаж щодо заповнення документації, визначення терміну проходження практики	10
2.	Ознайомлення з документальною базою кафедри та її організаційної структури, а також з визначеними завданнями, укладання плану роботи. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	10
3.	Розроблення та укладання власної робочої програми дисципліни під керівництвом кафедри. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	13
4.	Ознайомлення із структурою лекційного заняття. Вивчення структури конспекту лекції. Підготовка плану лекції. Опрацювання наукової, навчальної та навчально-методичної літератури, укладання плану, укладання методичного та технічного забезпечення	10
5.	Ознайомлення із структурою семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Вивчення структури плану-конспекту заняття. Підготовка плану проведення семінарського (практичного, лабораторного) заняття: опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури, укладання методичного та технічного забезпечення	10
6.	Ознайомлення із структурою підсумкового заняття. Укладання переліку питань, винесених на підсумковий контроль. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	10
7.	Ознайомлення з документацією викладача ЗВО. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	10
8.	Відвідування лекційних занять керівника практики та написання відгуку. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	8
9.	Відвідування семінарських (практичних, лабораторних) занять керівника практики та написання відгуку. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	8
10.	Підготовка тексту лекції у співпраці з керівником практики. Проведення пробного лекційного заняття. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	12

11.	Підготовка тексту семінарського (практичного, лабораторного) заняття у співпраці з керівником практики. Проведення пробного заняття. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	12
12.	Участь у проведенні підсумкового заняття. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	15
13.	Участь у заповненні документації викладача ЗВО. Опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури	10
14.	Підготовка звітної документації про проходження практики	10
Усього годин самостійної роботи магістранта		148

9. Завдання для самостійної роботи

Підготовка до проведення та аналізу семінарських і лекційних занять. Укладання методичної та звітної документації. Робота з допоміжною літературою. Пошукова та аналітична робота.

11. Методи навчання

Словесні (установча лекція, бесіда, пояснення);
наочні (спостереження, ілюстрація);
практичні (практична робота, самостійна робота).

12. Методи контролю

Для магістрантів першого курсу не передбачено.

13. Форма оцінювання знань студентів

Для магістрантів першого курсу не передбачено.

14. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Плани самостійної роботи студентів.
4. Методичні розробки для викладача.
5. Методичні вказівки до практичних занять для студентів.
6. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів.

15. Рекомендована література

Основна

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч. посіб. / Л. В. Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
2. Вітвицька, С. С. Основи педагогіки вищої школи / С. С. Вітвицька. – К. :

Центр учбової літератури, 2018. – 383 с.

3. Лекції з педагогіки вищої школи : навч. посіб. / за ред. В. І. Лозової. – Х. : ОВС, 2006. – 496 с.

4. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.

5. Максименко С. Д. Педагогіка вищої медичної освіти [текст]: підручник / С. Д. Максименко, М. М. Філоненко – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 288 с.

6. Педагогіка вищої школи : підручник / В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, І. С. Волощук [та ін.] ; за ред. В. Г. Кременя ; АПН України, Інститут вищої освіти. – К. : Педагогічна думка, 2009. – 256 с.

7. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / І. О. Бартенєва, І. М. Михайлова, І. М. Бужина [та ін.] ; Південноукраїнський держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса : ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2002. – 344 с.

8. Романовський О. Г. Дидактичні системи у вищій школі : навч.-метод. посібник : для студ. денної та заочної форм навч. освітнього ступеня "Магістр" зі спец. 8.18010021 "Педагогіка вищої школи" / О. Г. Романовський, Т. О. Солодовник ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – 86 с.

Допоміжна

1. Педагогічна психологія: навч. Посібник / О.П.Сергеєнкова, О.А.Столярчук, О.П.Коханова, О.В. Пасека. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.
2. Товканець Г.В. Університетська освіта: навч.-метод. Посібник / Г.В. Товканець. – К.: Кондор, 2011. – 182 с.
3. Формування і розвиток інтелектуально-творчого потенціалу студентів: монографія / Ю.І. Кулагін, Н.П.Статінова, О.М.Кущенко та ін. – К.: КНТЕУ, 2012. – 212 с.

16. Інформаційні ресурси

1. <http://www.lnii.edu.ua/Pedagogika/pramag.pdf>
2. <http://pedagogy.webukr.net>
3. <http://academia-pc.com.ua/product/213>

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

магістранта _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Освітній ступінь _____

Напрямок підготовки _____

Спеціальність _____
(назва)

_____ курс, група _____

Магістрант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув _____ на

кафедру _____

« _____ » _____ 20 _____ року строком на _____

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№з/п	Дата	Зміст виконаної роботи	Підписи керівників

Керівники практики:

від профільної кафедри _____
(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали)

від гуманітарно-педагогічної кафедри _____
(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали)

РЕЦЕНЗІЯ МЕТОДИЧНОГО КЕРІВНИКА

Виконання програми практики

Відповідність щоденника вимогам

Зауваження

Пропозиції

Підпис _____

ВИРОБНИЧА ХАРАКТЕРИСТИКА

магістранта _____ курсу _____ факультету

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Практика в ролі _____

Виробнича база _____

Термін прибуття і вибуття з практики _____

Теоретична підготовка магістранта

Участь у суспільному житті

Порушення дисципліни

Недоліки в роботі

Оцінка за п'ятибальною системою:

Підпис _____

(викладача університету)

Дата _____

Підпис _____

М. П.

(керівника установи)